Informatiebrief over RES en MER

Kort samengevat: een PlanMER voor de RES 2.0
In de RES-regio West-Overijssel werken we samen aan een strategische milieueffectrapportage (PlanMER) voor de RES 2.0. U bent hierover geïnformeerd via een webinar op 18 januari 2023. De eerste stap binnen deze m.e.r.-procedure is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die de kaders geeft voor het uit te werken PlanMER voor de RES West-Overijssel. Deze NRD beschrijft de inhoud en diepgang van het op te stellen PlanMER: de onderzoeksvraag, de scope en detailniveau van het milieueffectenonderzoek en de thematische alternatieven die onderzocht worden. De NRD is op 18 januari 2023 door het Bestuurlijk Platform van de RES West-Overijssel vrijgegeven voor zienswijzen. U kunt als raden/Staten/ab ook uw zienswijze kenbaar maken. De zienswijzeperiode voor de gemeenteraad/Staten loopt gelijk op met de zienswijzeperiode voor bewoners en eenieder. De reacties van inwoners, gemeenten, provincie en maatschappelijke organisaties en bedrijven worden gebundeld en beantwoord in een Nota van Beantwoording. In een 'Notitie wijzigingen' geven we aan wat er wijzigt ten opzichte van de nu voorliggende concept-NRD. Deze Nota van Beantwoording en Notitie wijzigingen worden samengevoegd met de concept-NRD. Zij vormen samen de definitieve NRD. De definitieve NRD wordt vervolgens voorgelegd voor vaststelling aan de colleges van B&W en Gedeputeerde Staten. De definitieve NRD is het vertrekpunt voor de milieueffectrapportage. Een extern adviesbureau stelt het PlanMER op.

Achtergrond
In de regio West-Overijssel werken elf gemeenten, de provincie, vier waterschappen en drie netbeheerders samen aan duurzame energie met een Regionale Energiestrategie (RES). In de RES staat hoe we in onze regio van fossiele energie overschakelen op duurzame elektriciteit en duurzame warmte. Ook staat in de RES welke infrastructuur en opslag daarvoor nodig zijn. In de RES 1.0 hebben we afgesproken om in 2030 1,8 TWh duurzame elektriciteit op te wekken.

De volgende stap is het realiseren van de afspraken uit de RES 1.0 en het vertalen van de RES naar omgevingsbeleid. Hiervoor is verder onderzoek nodig: een milieueffectrapportage (PlanMER). Dit onderzoek laat zien welke positieve en/of nadelige milieueffecten plaatsvinden wanneer de beoogde duurzame opwek voor West-Overijssel wordt gerealiseerd. Zo kan zorgvuldig beargumenteerd worden waarom locaties voor duurzame energie-opwek geschikt, geschikt te maken of ongeschikt zijn.

Het resultaat van het onderzoek komt in een rapport, het PlanMER. Dit rapport is geen beleidsvoorstel of besluit. Het geeft objectief milieueffecten weer. Het is aan de bestuurders om af te wegen wat zij met de uitkomsten van dit onderzoek gaan doen in de besluiten die zij nemen. Met de uitkomsten van het onderzoek kunnen zij de RES 1.0 aanscherpen en verrijken tot de RES 2.0.

Waarom een PlanMER voor de RES 2.0?
Een werkgroep met juristen en beleidsexperts van het Rijk, provincies, gemeenten, NP RES, netbeheerders en de Commissie m.e.r. bracht in 2022 een advies uit over die vraag. Kern van het advies is dat voor het tot stand komen van de RES 1.0 een PlanMER niet verplicht was. De RES 2.0 is na het in werking treden van de Omgevingswet soms PlanMER-plichtig. In het geval van onze RES-regio West-Overijssel is dit wel aan de orde omdat er nieuwe beleidsvoornemens in worden opgenomen in de vorm van zoekgebieden. Dit heeft gevolgen voor de inrichting van ons RES-proces. Er zal voortaan een onderscheid worden gemaakt tussen een RES Voortgangsdocument en een RES Herijking (zie voor meer informatie het kader RES'en 2.0 en verder).

RES'en 2.0 en verder

De RES 2.0 en daaropvolgende RES'en voor de regio West-Overijssel dienen twee doelen:
1. Monitoring/verantwoording, én
2. Herijking en/of nieuwe kaders stellen.

Het advies is om voortaan een onderscheid te maken tussen een RES Voortgangsdocument en een RES Herijking.

RES Voortgangsdocument
In het RES Voortgangsdocument werkt de regio de voortgang uit van het realiseren van de ambities die in de RES 1.0 omschreven zijn. Dit is cruciale informatie om landelijk te kunnen monitoren of de 30 RES-regio's sámen ook op koers liggen voor 2030. De regio's brengen de voortgang elke twee jaar in beeld. Dat zorgt voor gezamenlijk zicht op de voortgang en de mogelijkheid bij te sturen in beleid en/of uitvoering. Het is ook van groot belang voor de investeringsplannen van de netbeheerders. Het realiseren van infrastructuur heeft een lange doorlooptijd. Het document waarin de voortgang wordt vastgelegd noemen we het RES Voortgangsdocument 2023, 2025, etc. Dit document heeft geen kaderstellend karakter en is niet PlanMER-plichtig.

RES Herijkingsdocument
Tijdens het uitvoeren van de Regionale Energiestrategie kunnen nieuwe inzichten ontstaan. Nieuwe lokale, regionale en landelijke ambities, ruimteclaims van andere maatschappelijke opgaven of van innovaties in technieken of bronnen, kunnen leiden tot het aanpassen van plannen of het vaststellen van nieuwe kaders voor toekomstige ontwikkelingen. Dit treedt in elke regio op een eigen moment op. Dat is maatwerk en kent dus logischerwijs geen vast ritme. Voor de RES Herijking 2.0 (en 3.0, en zo verder) kan elke regio daarom zelf bepalen of, hoe en wanneer die wordt vastgesteld.